

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 2 stycznia 2026 r.

Poz. 9

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.277.2025.7

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 22 grudnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

orzekam

nieważność uchwały nr XVIII/113/25 Rady Gminy Kiszkowo z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów i nagród szczególnie uzdolnionym uczniom szkół podstawowych, pobierającym naukę na terenie Gminy Kiszkowo - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 listopada 2025 r. Rada Gminy Kiszkowo podjęła uchwałę nr XVIII/113/25 w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów i nagród szczególnie uzdolnionym uczniom szkół podstawowych, pobierającym naukę na terenie Gminy Kiszkowo, dalej "uchwała". Regulamin przyznawania stypendiów i nagród szczególnie uzdolnionym uczniom szkół podstawowych, pobierającym naukę na terenie Gminy Kiszkowo stanowi załącznik do uchwały, dalej "Regulamin".

Uchwałę podjęto na podstawie przepisów: "art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j.: Dz.U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 27 listopada 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Stosownie do zapisów art. 90t ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, ze zm.), dalej „ustawa o systemie oświaty”, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży (pkt 1), wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (pkt 2). W myśl art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty: „W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze”.

Regulacje dotyczące gminnych stypendiów dla uzdolnionych uczniów szkół nie mogą zostać określone w oderwaniu od procedury unormowanej w art. 90t ust. 1 w związku z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Podjęcie uchwały na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty musi być poprzedzone podjęciem uchwały programowej, co wynika z użytego w tym przepisie kwantyfikatora czasowego – „w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1”. Użyta forma czasu dokonanej potwierdza

uprzedni charakter uchwały programowej oraz jej odrębny byt prawny (por. wyrok NSA z 31 stycznia 2025 r. III OSK 3408/23).

W toku prowadzonego postępowania nadzorczego organ nadzoru ustalił, że Rada nie przyjęła programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty. Dodatkowo, by potwierdzić powyższy fakt, zwrócił się do Rady pismem NP-II.4131.1.277.2025.7 z 8 grudnia 2025 r. w tej sprawie. Jednakże, do czasu wydania niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, Rada nie potwierdziła przyjęcia programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty.

Podjęcie badanej uchwały bez uprzedniego uchwalenia przez Radę Gminy Kiszkowo wymaganego programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, stanowi istotne naruszenie prawa, tj. art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności ocenianej uchwały w całości.

Stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. W uzasadnieniu wyroku z 30 czerwca 2022 r. IV SA/Po 268/22 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wyjaśnił, że: „[...] podstawa prawna do podjęcia uchwały w sprawie ustanowienia zasad i trybu przyznawania nagród w postaci art. 90t ust. 4 u.s.o. aktualizuje się dopiero w momencie uprzedniego przyjęcia uchwały programowej. W przypadku braku takiej uchwały, należy uznać, że ww. podstawa prawna nie może być zastosowana, a tym samym jest to przesłanka do stwierdzenia nieważności uchwały (tak także NSA w wyroku z dnia 12 czerwca 2018 r. o sygn. I OSK 379/18, publ. LEX nr 2514149)”. Również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w uzasadnieniu wyroku z 5 maja 2016 r. IV SA/Po 207/16 zaznaczył, że „z art. 90t ust. 4 cytowanej ustawy wynika, że określenie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, w tym stypendiów, o jakich mowa w art. 90t ust. 4 ustawy możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został regionalny lub lokalny program, o jakim mowa w art. 90t ust. 1 ustawy”. Ponadto jak podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu w wyroku z 14 marca 2023 r. III OSK 1950/21: „Jeżeli bowiem ustawodawca wprost wskazuje na konieczność podjęcia, w przypadku ustalania zasad przyznawania pomocy stypendialnej dla uczniów, dwóch odrębnych uchwał: jednej będącej aktem programowym (prawa wewnętrznego) i drugiej będącej aktem wykonawczym (prawa miejscowego) i zarazem określa chronologiczną kolejność ich podejmowania, to połączenie tych regulacji jednym aktem stanowi istotne naruszenie prawa. Pogląd zaprezentowany w tej sprawie znajduje potwierdzenie w licznych wyrokach sądów administracyjnych (por. wyrok NSA z 12 czerwca 2018 r. sygn. akt I OSK 379/18; prawomocny wyrok WSA we Wrocławiu z 22 czerwca 2021 r. sygn. akt IV SA/Wr 363/21; prawomocny wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 4 lutego 2021 r. sygn. akt II SA/Go 734/20; prawomocny wyrok WSA w Poznaniu z 30 czerwca 2022 r. sygn. akt IV SA/Po 268/22)”.

Niezależnie od powyższego organ nadzoru, dokonując badania treści przedmiotowej uchwały, stwierdził także innego rodzaju naruszenia prawa o charakterze istotnym.

W § 11 Regulaminu przyjęto: "Stypendium przyznaje się w formie pieniężnej" (ust. 1); "Indywidualna wysokość stypendium uzależniona jest od rangi osiągniętego wyniku, kwoty ustalonej na ten cel w budżecie gminy na dany rok i liczby uczniów spełniających warunki określone w § 5" (ust. 2).

W ocenie organu nadzoru, powyższą regulacją Rada nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z treści art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Ustawodawca wymaga, aby organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w przedmiotowej uchwale określił obligatoryjnie m.in. formy i zakres udzielanej pomocy. Jak wyjaśnił Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z 18 czerwca 2024 III OSK 2735/22: "Pod podjęciem określenia form i zakresu pomocy nie wystarczy wskazanie, że taką pomocą będzie np. stypendium. Należy określić kwotę takiego lub takich stypendiów, przy czym kwoty te mogą być zróżnicowane, a przez to także kwoty przyznawanych stypendiów nie muszą być identyczne". Sąd ten zwrócił uwagę, że w orzecznictwie sądowym "wyraźnie dominuje pogląd, zgodnie z którym uchwała podejmowana na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty powinna wskazywać wysokość stypendiów lub innych form pomocy i jest to wyłączna kompetencja organu stanowiącego, której nie można delegować na żaden inny organ (por. prawomocny wyrok WSA w Olsztynie z 15 czerwca 2021 r. II SA/Ol 273/21; prawomocny wyrok WSA w Poznaniu z 6 lutego 2019 r. IV SA/Po 1061/18; prawomocny wyrok WSA w Olsztynie z 27 kwietnia 2021 r. II SA/Ol 266/21)". Organ nadzoru podziela w tym zakresie także stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie wyrażone w uzasadnieniu wyroku z 6 lipca 2021 r. II SA/Ol 248/21, według którego: "Brzmienie art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki, formy i zakres pomocy oraz

tryb postępowania w tych sprawach. Zatem to do wyłącznej kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich warunków, od spełnienia których zależeć będzie skuteczne przyznanie stypendium dla zdolnego ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania, rozumianego jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Ponadto, art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się także wysokość pomocy pieniężnej". Brak określenia w uchwale zakresu pomocy, tj. wysokości stypendium, przy jednoczesnym scedowaniu tej kompetencji na organ wykonawczy, stanowi naruszenie prawa uzasadniające stwierdzenie nieważności uchwały (por. wyrok WSA w Olsztynie z 15 czerwca 2021 r. II SA/OI 273/21).

W świetle powyższego uznać należy, że przepis § 11 Regulaminu, mocą którego Rada w istocie scedowała na wójta własną kompetencję uchwałodawczą w zakresie ustalenia zakresu udzielanej pomocy (tj. wysokości stypendiów), nie stanowi prawidłowego wypełnienia normy kompetencyjnej wynikającej z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Regulacja ta w sposób istotny narusza prawo, przekładając się na wadliwość całej uchwały, bowiem pozbawiona jest ona obligatoryjnego, wymaganego przez ustawodawcę elementu. Tym samym koniecznym jest stwierdzenie nieważności całej uchwały jako podjętej z istotnym naruszeniem art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Z kolei w § 7 Regulaminu postanowiono: „Aby ubiegać się o stypendium konieczne jest spełnienie kryterium wymienionego: - w § 5 pkt 1 lub - w § 6 pkt 1 oraz 2 lub 3 i co najmniej jednego spośród kryteriów 4, 5, 6 oraz zaliczenie wszystkich przedmiotów w toku nauki, niepowtarzanie nauki w tej samej klasie, brak kar dyscyplinarnych”. W myśl § 8 Regulaminu, zgłoszenie kandydata do stypendium następuje na podstawie wniosku, do którego – zgodnie z zapisami § 9 pkt 2 Regulaminu - dołącza się „zaświadczenie wydane przez szkołę, potwierdzające spełnienie wszystkich warunków formalnych związanych z przebiegiem nauki w roku szkolnym, w którym składany jest wniosek o stypendium (zaliczenie wszystkich przedmiotów w toku nauki, niepowtarzanie nauki w tej samej klasie, brak kar dyscyplinarnych)”.

Zdaniem organu nadzoru, regulacje § 7 oraz § 9 pkt 2 Regulaminu, w zakresie użytego w nich zwrotu: „brak kar dyscyplinarnych”, zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 90t ust. 4 w związku z ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty.

W kwestionowanych przepisach Regulaminu Rada uzależniła przyznanie pomocy od braku ukarania (braku „kar dyscyplinarnych”) i przedłożenia stosownego zaświadczenia na tę okoliczność. Tymczasem wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 90t ust. 4 w związku z ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce, czy wyniki sportowe, powinno stanowić podstawę wsparcia uzdolnionego ucznia. Powołane przepisy nie wskazują na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na promowanie uczniów. Rada gminy nie może więc wprowadzać żadnych innych, dodatkowych kryteriów (por. wyrok WSA w Olsztynie z 11 lutego 2021 r. II SA/OI 49/21; wyrok WSA w Poznaniu z 10 października 2019 r. IV SA/Po 321/19; CBOSA). Szczegółowe warunki udzielania stypendium (nagrody) powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie, kryterium „wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” (por. wyroki WSA w Poznaniu z 5 maja 2016 r. IV SA/Po 207/16; z 6 lutego 2019 r. IV SA/Po 1061/18; CBOSA). Skoro przepis art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty *expressis verbis* stanowi, że stypendium jest formą wsparcia adresowaną do „uczniów uzdolnionych”, to wprowadzenie dodatkowego kryterium nie znajduje żadnego racjonalnego wytłumaczenia, gdyż gratyfikowane powinny być wyniki związane ze zdolnościami, a nie zachowaniem. W świetle uregulowań art. 90t ust. 4 w związku z ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym (a nie uczniem „ugrzeczniczonym”), posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce, powinno stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Przywołane przepisy nie wskazują na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów (por. wyrok WSA w Poznaniu z 10 października 2019 r. IV SA/Po 321/19; CBOSA).

Mając na względzie powyższe, uznać należy, że „brak kar dyscyplinarnych” nie może stanowić kryterium przyznania stypendium dla uzdolnionych uczniów, bowiem nie jest ono związane z osiągnięciami edukacyjnymi ucznia, lecz z jego zachowaniem. Uwarunkowanie przyznania takiego stypendium od braku ukarania i przedłożenia na tę okoliczność stosownego zaświadczenia, jak przyjęła Rada w badanym Regulaminie, nie znajduje uzasadnienia w treści normy kompetencyjnej wynikającej z art. 90t

ust. 4 w związku z ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, pozostając z tymi przepisami w istotnej sprzeczności.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Kiszkowo

Wójt Gminy Kiszkowo